

Guide teamarbete specialistpsykiatri

Definition tvärprofessionellt team

Inom specialistpsykiatri Region Jönköpings län är målsättningen, när behov finns, att erbjuda insatser från tvärprofessionella team⁽¹⁾. Sammansättningen av teamen kan skilja sig åt och utgår från patientens behov samt vad som ryms inom specialistpsykiatriens uppdrag. Fokus ska vara personcentrerad vård, delaktiga patienter och närstående.

Tvärprofessionella team är ett samlingsnamn för olika slags team där flera yrkeskategorier arbetar tillsammans med patienten⁽²⁾. Arbetsgruppen för *Teamarbete specialistpsykiatri* har enats om att utgå från det interprofessionella teamet som är en typ av tvärprofessionellt team där **önskat resultat nås genom förenade ansträngningar**. Alla ansvarar för sitt eget arbete utifrån sin expertis, med det förutsätter ett hänsynstagande och en lyhördhet i förhållande till andras insatser. Rollerna i det interprofessionella teamet är specialiserade, men var och en måste aktivt samordna sina insatser och samspela med andra under arbetets gång^(2 och 3).

Syfte med team inom specialistpsykiatri

Teamet ska kontinuerligt dela sin kunskap med varandra, och på så sätt bidra till utveckling och kvalitetssäkring i patientarbetet⁽⁴⁾. Teamet ska ha kunskap om, samt följa nationella- och lokala riktlinjer inom Region Jönköpings län.

Alla professioner ska bidra med sin yrkesspecifika kunskap och tillsammans med patienten upprättas en tydlig vård- och eventuell rehabiliteringsplan⁽⁵⁾. Patientens behov och målsättning i relation till specialistpsykiatriens uppdrag samt gällande riktlinjer är styrande.

- Rätt insatser i rätt tid.
- Säkerställa hög kvalitet och patientsäkra insatser⁽⁶⁾.

Inom specialistpsykiatri ska

- Patientens **fasta vårdkontakt** vara den som, tillsammans med patienten, initierar/lyfter att det finns behov av fler professioner kring patienten⁽⁷⁾. Viktigt att även hänsyn tas till eventuell upprättad rehabiliteringsplan.
- Alla patienter ha en **vårdplan** där teamets mål och planering finns dokumenterade. Kontinuerlig uppföljning av vårdplanen ska ske⁽⁸⁾.
- **Teamsammansättningen** utgå från patientens behov och kan variera över tid. Rätt profession och kompetens⁽²⁾.
- Teamet vid omfattande vård- och rehabiliteringsbehov gå in **tidigt** med samordnade insatser.

Teamarbete specialistpsykiatrin, checklista

Varje enhet bestämmer själv - utifrån sina specifika förutsättningar och kunskapsnivåer gällande teamarbete som man befinner sig på - vilka punkter där utvecklingsarbete ska drivas. Prioritera punkter inom *förutsättningar* för att sedan arbeta vidare med *framgångsfaktorer*. Nedanstående punkter kan appliceras såväl i stor/team/behandlingskonferens samt i teamet runt och tillsammans med patienten.

Förutsättningar teamarbete (9 och 10)

- Interprofessionell teamkompetens - *kunskap om varandras kompetenser och hur dessa kompletterar varandra.*
- Samverkanskunskap och teamkunskap - *vad innebär det att samarbeta interprofessionellt*

Framgångsfaktorer teamarbete (9, 11, 12, 14, 15 och 16)

- Tillit och känsla av teamtillhörighet.
- Tydliga roller och ansvarsfördelning i teamet.
- Gemensam mötesstruktur.
- Använda kommunikationsverktyg – SBAR.
- Tydliga riktlinjer för hur den yrkesspecifika kartläggningen av behov ska utföras.
- Avsatt tid för teamutveckling.

Referenser

1. [Målbild för specialistpsykiatrin i Region Jönköpings län \(rjl.se\)](#)
2. Thylefors I. Babels torn. 2013. Natur och Kultur Läromedel
3. Thylefors I, Persson O, Hellström D. 2005. Teamtyper, upplevd effektivitet och teamklimat i svenskt tvärproffsigt lagarbete
4. [Mikrosystem, Region Jönköpings län \(rjl.se\)](#)
5. [Rehabiliteringsplan-Folkhälsa och sjukvård \(rjl.se\)](#)
6. [Startsida - Patientsäkerhet \(socialstyrelsen.se\)](#)
7. [Fast vårdkontakt i den öppna vården - Vårdhandboken \(vardhandboken.se\)](#)
8. Psykiatri vårdplan instruktion, Region Jönköpings län, Värnamo
<http://intra.rjl.se/infopage.jsf?childId=172993&nodeId=136421#V%C3%A5rdplan>
9. [Teamarbete och förbättringskunskap \(swenurse.se\)](#)
10. World Health Organization (WHO). 2010. Framework for action on interprofessional education & collaborative practice. [Framework for action on interprofessional education & collaborative practice \(who.int\)](#)

11. Breuer C., Hüffmeier J., Hibben F. 2019. Trust in teams: A taxonomy of perceived trustworthiness factors and risk-taking behaviors in face-to-face and virtual teams <https://doi.org/10.1177/0018726718818721>
12. Benishek E., Lazzara E. 2019. Teams in a New Era: Some Considerations and Implications. [doi: 10.3389/fpsyg.2019.01006](https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.01006)
13. Hageman V., Kluge A. 2017. Complex Problem Solving in Teams: The Impact of Collective Orientation on Team Process Demands [Complex Problem Solving in Teams: The Impact of Collective Orientation on Team Process Demands - PubMed \(nih.gov\)](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/31811111/)
14. Welp A, Manser T. 2016. Integrating teamwork, clinician occupational well-being and patient safety - development of a conceptual framework based on a systematic review [Integrating teamwork, clinician occupational well-being and patient safety - development of a conceptual framework based on a systematic review - PubMed \(nih.gov\)](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26411111/)
15. [SBAR - strukturerad kommunikation | SKR](#)
16. Reflektionsmodell för teamkonferens (Bäck M., Larsson, B. Psykiatriska Kliniken Värnamo)